

## **Standpunt PO-Raad over nieuwe waarderingskaders Onderwijsinspectie**

De leden van de PO-Raad [stemden op de ALV van 11 juni 2015 in](#) met de voorgestelde opstelling ten aanzien van de ontwikkelingen in het onderwijstoezicht. Parallel aan de uitwerking die de inspectie geeft aan 'Transitie in toezicht' is bij de Kamer het initiatiefwetsvoorstel Bisschop aanhangig gemaakt. Dit wetsvoorstel is in september 2015 door de Tweede Kamer aangenomen. De Eerste Kamer heeft dit voorstel nu in behandeling.

Rekening houdend met dit nieuwe wettelijke kader heeft de inspectie de nieuwe waarderingskaders hierop toegesneden. Zo wordt gesproken over een onderzoekskader in plaats van een toezichtskader en wordt meer dan voorheen onderscheid aangebracht tussen toezien op het naleven van wettelijke vereisten (de deugdelijkheidseisen) en de 'overige kwaliteitsaspecten'. Dit onderscheid blijkt uit het feit dat de inspectie bij de uitwerking van het waarderingskader een onderscheid aanhoudt tussen standaarden met deugdelijkheidseisen en standaarden zonder wettelijk fundament. Voor de standaarden zonder wettelijk fundament wil de inspectie geen oordeel goed, voldoende of onvoldoende vellen, maar bevindingen uitdrukken in de waarderende uitspraken 'kan beter', 'voldoende' en 'goed'.

Een tweede majeure wijziging ten opzichte van de vigerende toezichtskaders is dat de inspectie zich in eerste instantie niet beperkt tot onderwijsopbrengsten, maar nu vijf kwaliteitsgebieden aandacht geeft.

De recente ontwikkelingen doen weinig af aan het standpunt zoals eerder door de ALV vastgesteld. Bij het oordelen over de nieuwe referentiekaders zijn de volgende elementen uit het standpunt van de PO-Raad relevant:

### Standaarden in de vorm van portretten

Per kwaliteitsdomein ontwikkelt de inspectie geen vinklijst, maar standaarden die worden uitgeschreven in portretten. De portretten zijn aan meerdere tafels besproken en worden door leden herkend.

### Het onderscheid tussen *voldoende* en *goed*

De differentiatie naar voldoende en goed baart zorg. Er is zorg over de norm: wie bepaalt die? En, hoewel de boodschap is dat de Inspectie het gesprek met de school en het intersubjectieve oordeel belangrijk vindt, zal het kunnen onderbouwen van het oordeel de inspectie aanzetten tot zoeken naar harde (toets-?) gegevens. Hoe denkt de inspectie bij het meewegen van ook merkbare onderwijsresultaten tot een evenwichtig oordeel te komen?

En last but not least is er zorg over het perverse effect van de predicaten: zet het niet aan tot een focus op de norm om net over de drempel van het predicaat 'goed' te komen. Zoals een van onze leden opmerkte: 'ga je het weer voor de inspectie doen'?

### Meer kwaliteitsgebieden: meer kans op 'onvoldoende'

Het dilemma van de PO-Raad: scholen alleen op taal- en rekenscores beoordelen is niet fair, onderwijs levert immers zoveel meer. Maar naar méér domeinen laten kijken betekent ook méér kans op een oordeel zwak (je kan op meerdere kwaliteitsgebieden een predicaat 'onvoldoende' krijgen). De inspectie geeft zelf ook aan dat met gedifferentieerd toezicht het aantal scholen met het predicaat zwak zal toenemen. Zolang dat in de feedback per kwaliteitsgebied naar bestuur en school is, kan dat als stimulans werken. Zodra de oordelen op kwaliteitsgebieden en standaarden worden opgeteld en het gemiddelde resultaat een etiket voor vier jaar is, zal bestuur noch school dit als stimulerend ervaren. Vandaar dat de PO-Raad kiest voor het uitgangspunt: „gedifferentieerd kijken ja, gedifferentieerd oordelen nee”. Het alternatief: laat de inspectie alleen een oordeel per kwaliteitsdomein leveren. De school wordt zo bekrachtigd op haar sterke punten en uitgedaagd op onderdelen waarop nog een stap te zetten is.